

Skandia Fonders policy om ansvarsfulla investeringar

<i>Beslutad av</i>	Styrelsen i Skandia Fonder AB
<i>Datum för beslut</i>	2024-05-30
<i>Ersätter</i>	Skandia Fonders policy om ansvarsfulla investeringar beslutad 2023-10-04
<i>Gäller för</i>	Skandia Fonder AB
<i>Policyägare</i>	VD
<i>Policyspecialist</i>	Utses ej
<i>Rättslig eller annan grund</i>	Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013, Lagen (2004:46) om värdepappersfonder, lagen (2013:561) alternativa investeringsfonder, FFFS 2013:9, FFFS 2013:10 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn

Uppgifterna ovan ingår inte i styrelsens beslut och kan därmed ändras utan styrelsens medverkan. Sådana ändringar får endast genomföras av Koncerncompliance. Policyägare utses däremot av VD.

1 Bakgrund och syfte

Skandia Fonder AB ("Skandia Fonder" eller "Bolaget") är ett helägt dotterbolag i Skandiakoncernen. Skandia Fonder förvaltar värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder. Kapitalet i respektive fond ägs gemensamt av fondandelsägarna som representeras av Skandia Fonder. Ett ansvarsfullt och aktivt utövande av ägarrollen är en viktig del av förvaltningsuppdraget från andelsägarna, där syftet är att främja god avkastning, ett sunt risktagande och främja hållbarhetsfaktorer¹ åt våra andelsägare.

Syftet med denna policy är att fastställa Bolagets policy för ansvarsfulla investeringar, där Bolagets principer för aktieägarengagemang utgör en viktig del. Policyn syftar också till att möta andelsägarnas hållbarhetsförväntningar för hur deras kapital investeras. Policyn ligger till grund för hur Skandia Fonder analyserar, värderar och hanterar investeringars hållbarhetsrisker² och investeringars potentiellt negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Policyn beskriver också hur Skandia Fonder genom förvaltning i linje med Parisavtalet, och givet Bolagets verksamhet, kan främja samhällets mål för en hållbar utveckling

Bolag som bedriver verksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder ("LVF") eller lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ("LAIF") ska fastställa interna regler för sitt aktieägarengagemang. I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar (SFDR) reglerar bland annat vilken information som den finansiella tjänstesektorn ska lämna till investerare. Andra regelverk som är av betydelse för Skandia Fonders arbete med ansvarsfulla investeringar är Svensk Kod för fondbolag, Riktlinjer för fondbolagens marknadsföring och Riktlinjer för fondbolagens aktieägarengagemang som är utgivna av Fondbolagens Förening. I riktlinjerna beaktas principer antagna av den europeiska föreningen för fondbolag och kapitalförvaltare, EFAMA.

Skandia stödjer FN:s principer för ansvarsfulla investeringar, UN PRI (*Eng. Principles for Responsible Investment*) och FN:s Global Compact, ett FN-initiativ för ansvarsfullt företagande, vilka Skandia Fonders arbete med ansvarsfulla investeringar grundar sig på.

Skandia Fonders policy om ansvarsfulla investeringar har antagits av styrelsen för Skandia Fonder. Styrelsen genomför regelbundet en översyn av policyn. Verkställande direktören i Skandia Fonder är kontaktperson för frågor avseende arbetet med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning. Denna policy är offentlig och publiceras på [Skandia.se/fonder](https://www.skandia.se/fonder).

2 Skandia Fonders roll som ägare och investerare

Fondbolag ska i all sin verksamhet avseende förvaltningen av fonderna handla uteslutande i andelsägarnas gemensamma intresse, med andra ord måste andra eventuella intressen hos exempelvis Skandia Fonder eller närstående bolag, ge vika vid eventuella intressekonflikter. Detta innebär att Skandia Fonder i sin roll som ägare och investerare, ska agera endast med syftet att uppnå bästa möjliga avkastning för andelsägarna i enlighet med fondens hållbarhetsnivå, placeringsinriktning, mål och riskprofil. I arbetet beaktas bland annat Skandia Fonders roll och inflytande som ägare och hur Skandia Fonder genom investeringar påverkar hållbarhetsfaktorer positivt eller negativt.

¹ I EU-förordningen 2019/2088 definieras *hållbarhetsfaktorer* som miljörelaterade, sociala och personalrelaterade frågor, respekt för mänskliga rättigheter samt bekämpning av korruption och mutor.

² I EU-förordningen 2019/2088 definieras *hållbarhetsrisk* som en miljörelaterad, social eller styrningsrelaterad händelse eller omständighet som, om den skulle inträffa, skulle ha en faktisk eller potentiell betydande negativ inverkan på investeringen värde.

Förevarande policy omfattar Skandia Fonders samtliga fonder och tillämpningen anpassas efter varje fonds hållbarhetsnivå och placeringsinriktning, vilka närmare framgår av respektive fonds fondbestämmelser och informationsbroschyr.

För varje fond finns fondbestämmelser som är godkända av Finansinspektionen. I fondbestämmelserna anges bland annat hur fondens medel får placeras. Vidare följer av lagen (2004:46) om värdepappersfonder att ett fondbolag inte får utöva väsentligt inflytande över ledningen i ett aktiemarknadsbolag. Kapitalet i respektive fond ägs gemensamt av fondandelsägarna, vilka med kort varsel kan lösa in sina fondandelar. Därmed kan det uppstå situationer där Skandia Fonder måste välja mellan att aktivt verka för förändring i ett aktiemarknadsbolag eller att sälja aktierna. Det är en del av Skandia Fonders uppdrag att bedöma vilket alternativ som bäst tillvaratar andelsägarnas intresse.

Fonderna innehåller aktier i svenska och utländska aktiemarknadsbolag. För dessa investeringar är Skandia Fonder ofta minoritetsägare och har då överlag lägre grad av direkt inflytande på bolagen. Vi ser dock att det är möjligt att påverka bolag i en hållbar riktning genom dialoger med bolagens ledningar. Dialogerna driver vi antingen själva eller i samverkan med andra ägare beroende på vad vi bedömer ger bäst effekt. Vidare har fonderna innehav i räntebärande värdepapper utgivna av emittenter såsom stater, kommuner, bostadsinstitut, företag, m fl. För dessa tillgångar utgör Skandia Fonder en ägarintressent i egenskap av innehavare av emittenters skuldinstrument, och har överlag lägre grad av inflytande.

Fonderna har även mindre indirekta innehav i aktier via externa fonder och derivatinstrument. I dessa fall har Skandia Fonder en finansiell exponering men inget direkt ägarskap av de underliggande instrumenten och därmed överlag lägre grad av inflytande. Däremot kan vi utöva inflytande på fondernas förvaltare. Skandia Fonder försöker dock även i dessa situationer utöva ett aktivt ägarskap och hitta produkter med en godtagbar hållbarhetsprofil.

I de alternativa investeringsfonderna utgörs ägandet av fonder som äger onoterade aktiebolag, direktinvesteringar i onoterade aktiebolag och företagslån. För dessa investeringar är Skandia Fonder oftast en minoritetsägare och har då överlag lägre grad av direkt inflytande på bolagen. Vi ser dock att det är möjligt att påverka genom dialoger med bolagens ledningar. Dialogerna driver vi antingen själva eller i samverkan med andra ägare beroende på vad vi bedömer ger bäst effekt.

De olika typerna av investeringar samt formerna för dem kan också ha olika grad av positiva eller negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Dels i det underliggande investeringsobjektet, dels beroende på formen för fondernas investeringar, vilket exemplifieras nedan.

Investeringar som innebär att ett bolag, eller annan typ av emittent, tillförs aktiekapital eller kreditfinansiering, som sedan används för att finansiera emittentens verksamhet, har potentiellt en direkt hållbarhetspåverkan. Obligationsemissioner, företagslån och aktieemissioner är sådana exempel där emittenten ofta tillförs finansiering. Påverkan på hållbarhetsfaktorer kan vara särskilt tydlig i de fall där finansieringen är öronmärkt för visst investeringsprojekt inom emittenten eller där emittentens huvudsakliga verksamhet präglas av positiv eller negativ hållbarhetsprofil.

När investering görs genom en transaktion som medför att ett visst finansiellt instrument byter ägare utan att den emittent som instrumentet avser tillförs finansiering ger sådan investering vanligtvis ingen påtaglig påverkan på hållbarhetsfaktorer. Investeringar i marknadsnoterade aktier via börshandelsplatser eller obligationer på andrahandsmarknaden och vissa finansiella derivat är sådana exempel.

När många investerare agerar på likartat sätt, exempelvis av hållbarhetshänsyn, kan sådana köp- eller säljtransaktioner påverka likviditeten för det finansiella instrumentet och i förlängningen även emittentens generella tillgång till finansieringsmöjligheter. Vilka investeringar som Skandia Fonder väljer in eller väljer bort av hållbarhetshänsyn har också ett signalvärde till våra kunder och andra intressenter.

Bedömningarna ovan vägleds av etablerade internationella analysramverk för att mäta investeringars hållbarhetspåverkan. Till grund för Skandia Fonders agerande ligger alltid en bedömning av förutsättningarna att åstadkomma ett resultat som i slutändan gynnar andelsägarna i Bolagets fonder. Oavsett tillgångsslag eller investeringsform har Skandia Fonder för avsikt att, inom ramen för de möjligheter och begränsningar som finns, utöva ett aktivt ägarskap och verka för ett hållbart värdeskapande i fondernas alla investeringar.

3 Mål för Skandia Fonders arbete med ansvarsfulla investeringar

Skandia Fonder anser att miljö-, sociala eller bolagsstyrningsfrågor kan utgöra både möjligheter och finansiella risker, vilka Bolaget har ambition att integrera i samband med investeringsbeslut. Skandia Fonders strävan är att de bolag och andra placeringstillgångar som Skandias Fonder har ägarintressen i, ska kunna hantera riskerna och möjligheterna med ett hållbart värdeskapande samt ansvarsfullt företagande för att på så sätt främja god avkastning. Detta inkluderar bolag och andra emittenters risker och möjligheter som följer av en klimatomställning. Företag uppmanas att sätta vetenskapligt baserade klimatmål med en relevant plan för hur målen ska uppnås, samt rapportera årligen kring sina resultat. Skandia Fonders klimatmål vägleder löpande utveckling av våra analyser, vilka sedan ligger till grund för hur vi väljer in, väljer bort, påverkar och rapporterar om investeringar. I kompletterande dokument om Skandias ställningstaganden³ redogör vi närmare för vår ståndpunkt i klimatfrågan.

Skandia Fonder riktar arbetet med ansvarsfulla investeringar mot vissa specifika teman i syfte att särskilt främja något eller några av FN:s 17 globala hållbarhetsmål, exempelvis inom klimat, miljö, hälsa. Detta innefattar även att utveckla Bolagets förvaltning och investeringar för att bidra till Parisavtalets mål⁴. Skandia Fonders ambition är att vara ett föredöme i arbetet med hållbarhet, och ansvarsfulla investeringar är en viktig del i det arbetet.

I Skandia Fonders fondutbud ingår fonder med särskilda hållbarhetskriterier ("fonder med hållbarhetsfokus") som har mer omfattande hållbarhetskriterier. I dessa fonder är hållbarhetsfaktorer avgörande vid investeringsbeslut.

4 Skandia Fonders investeringsstrategi för ansvarsfulla investeringar

Skandia Fonder analyserar och identifierar investeringarnas materiella hållbarhetsfaktorer samt hur de bör beaktas för att hantera investeringarnas hållbarhetsrisker och avkastningsmöjligheter. Vi tillämpar då bland annat en egenutvecklad analysmodell som beaktar utifrån ett hållbarhetsperspektiv *vad* bolag producerar och *hur* de bedriver sin verksamhet. Vi bedömer då också våra investeringars potentiella positiva eller negativa hållbarhetskonsekvenser. Dessa bedömningar ligger sedan till grund för hur vi agerar i vår investeringsstrategi genom att vi väljer in, väljer bort och påverkar investeringar utifrån hållbarhetsfaktorer. Vi strävar efter en kontinuerlig utveckling av hur vår förvaltning analyserar och beaktar hållbarhetsrisker och hållbarhetsfaktorer.

4.1 Välja in

Skandia Fonder ser att långsiktigt god avkastning främjas genom att aktivt välja in investeringar som på olika sätt bidrar till en hållbar utveckling. Utgångspunkten är att alla investeringar, oavsett tillgångsslag ska agera ansvarsfullt och sträva efter att hantera potentiella negativa konsekvenser inom sin verksamhet.

³ Skandias ställningstaganden: <https://www.skandia.se/globalassets/pdf/om-skandia/hallbarhet/skandia-stallningstaganden.pdf>

⁴ Parisavtalet, <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>

Därutöver premierar Skandia Fonder bolag som på ett effektivt och värdeskapande sätt integrerar miljömässiga, sociala och affärsetiska faktorer i sin verksamhet, samt affärsmodeller som främjar hållbar utveckling. Detta gäller särskilt bolag som bidrar till klimatomställning i linje med Parisavtalet.⁵ Vi söker löpande investeringar som bidrar till lösningar med mätbar positiv påverkan på hållbarhetsfaktorer.

4.2 Välja bort

Skandia Fonder definierar genom sina ställningstaganden i avsnitt 5.2 och 5.3 ett antal verksamheter och beteenden som inte anses vara i linje med ett ansvarsfullt företagande och hållbart värdeskapande. Dessa väljs bort i enlighet med fondens hållbarhetsnivå. Beslutet att välja bort dessa typer av investeringar bidrar till att hantera finansiella hållbarhetsrisker som är relaterade till de sektorernas verksamheter samt minskar sådana investeringars potentiella negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer som rör exempelvis klimat och hälsa. I de fall vi har ett indirekt ägande via investeringar i externa fonder och finansiella indexderivat verkar vi för att deras investeringar ska ta hänsyn till hållbarhetsfaktorer i linje med Skandia Fonders policy för ansvarsfulla investeringar. Till grund för Skandia Fonders agerande ligger alltid en bedömning av förutsättningarna att åstadkomma ett resultat som i slutändan gynnar Skandia Fondersandelsägare.

4.3 Påverka

Skandia Fonder ska bedriva ett aktivt och relevant påverkansarbete för att främja att bolag vi har ägarintressen i är linjerade med Skandia Fonders förväntningar på hållbart värdeskapande. Vår ambition är att företag vi investerar i ska arbeta aktivt med väsentliga hållbarhetsfaktorer och följa relevanta hållbarhetsstandarder för deras verksamheter. Skandia Fonders möjligheter att påverka ett bolag i en hållbar riktning varierar utifrån vilken ägarform och inflytande i övrigt som Skandia Fonder har gentemot bolaget, vilket beskrivs under avsnitt 2. Eventuella åtgärder anpassas till hur stort inflytande ägandet möjliggör samt av innehavets karaktär och övriga omständigheter.

Skandia Fonder vill i dialog med bolagen påverka dem till att komma tillrätta med eventuella brister i hållbarhetsarbetet och förbättra sitt förebyggande arbete med miljö, sociala aspekter, affärsetik och bolagsstyrning. Även bolagens styrelser ska arbeta aktivt med de hållbarhetsfrågor som är relevanta för bolagen.

Om ett bolag har avvikit från denna policy ska Skandia Fonder bedriva ett aktivt ägarskap för att förmå bolaget att utveckla sin verksamhet. Det betyder till exempel att Skandia Fonder noga ska följa händelseutvecklingen i bolaget, föra samtal med bolagens ledning, verka för att adekvata åtgärder vidtas och, i tillämpliga fall, göra sin röst hörd på bolagsstämmor. Påverkansaktiviteterna kan ske genom att Skandia Fonder driver dialog direkt med bolaget eller gemensam dialog i olika samarbetsformer med andra investerare och samhällsaktörer.

Skandia kan också föra dialog direkt med de underliggande bolagen i externa fonder eller finansiella derivat, ofta i samband med andra investerare.

5 Skandias ställningstaganden om hållbarhetsfaktorer samt tillämpning i investeringsstrategin

Utifrån våra syften och mål med ansvarsfulla investeringar har vi identifierat och uttryckt ett antal ställningstaganden som utvecklar Skandias syn på olika materiella hållbarhetsfaktorer, våra förväntningar på de bolag och andra emittenter som vi investerar i, samt hur de bedömningarna tillämpas i vår investeringsstrategi när vi väljer in, väljer bort och påverkar investeringar.

⁵ S.k. omställningsbolag

5.1 Skandia Fonders förväntan på hur bolag ska agera

Skandia stödjer FN:s principer för ansvarsfulla investeringar, UN PRI (*Eng. Principles for Responsible Investment*) och FN:s Global Compact, ett FN-initiativ för ansvarsfullt företagande, vilka Skandia Fonders ägarstyrningsarbete grundar sig på.

Inom Skandia Fonder bedrivs detta arbete på två nivåer – på en grundläggande nivå i fonder som investerar ansvarsfullt samt på en utökad nivå i fonder med särskilda hållbarhetskriterier.

5.1.1 Fonder som investerar ansvarsfullt

Bolagen som fonderna har direkta aktieinnehav i eller annan exponering mot, till exempel genom räntebärande värdepapper, förväntas ta ansvar för människor och miljö samt ha en god bolagsstyrning. Bolagen bör öppet och transparent rapportera om sitt hållbarhetsarbete och följa principerna i följande ramverk och riktlinjer:

- FN:s Global Compact
- OECD:s riktlinjer för multinationella företag, inklusive
- FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter
- TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures), vilket är ett internationellt initiativ som syftar till att främja samhällets klimatomställning genom att verka för bolag och andra aktörer tillgängliggör tydlig klimatrelaterad finansiell information om sina verksamheter.

Dessa ramverk och riktlinjer bygger i sin tur på internationella konventioner, däribland följande

- FN:s konvention om barnets rättigheter
- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna
- ILO:s kärnkonventioner
- Konventioner mot mutor och korruption
- Internationella miljökonventioner

Skandia Fonder förväntar sig att bolagen följer dessa ramverk/riktlinjer och konventionerna oavsett om de riktar sig till stater eller enskilda organisationer och oavsett om de länder där bolagen verkar är bundna av konventionerna eller har svagare eller ringa rättighetslagstiftning på området. Vidare vill Skandia Fonder att svenska bolag ska agera föredömen beträffande hållbarhetsfrågor.

Skandia Fonder granskar återkommande fondernas innehav. Om ett bolag inte följer ovan nämnda ramverk och riktlinjer på ett för Skandia Fonder godtagbart sätt, utvärderas avvikelserna. Som utgångspunkt avser Skandia Fonder att föra dialog med ett sådant bolag i syfte att förmå bolaget att rätta till missförhållandena. Ytterst, i de fall en tillräcklig förbättring bedöms som osannolik, kan ett bolag komma att uteslutas som investeringsobjekt. Ett sådant beslut fattas av VD.

Skandia Fonders ställningstaganden kring mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och klimat samt affärsetik preciseras mer utförligt på Skandias hemsida (www.skandia.se/fonder).

5.1.2 Fonder med särskilda hållbarhetskriterier

Skandia Fonders kriterier för utökade exkluderingar av normbrott baseras på information som konstaterar att en allvarlig normöverträdelse har skett samt att bolaget inte har vidtagit adekvata åtgärder för att

komma till rätta med normöverträdelser. I det fallet utesluts bolaget som investeringsobjekt från fonder med särskilda hållbarhetskriterier, vilket beslutas av Skandia Fonders VD.

5.2 Skandias ställningstaganden om vissa sektorer med särskilda hållbarhetsrisker

Utöver ovanstående ställningstaganden väljer Skandia Fonder bort investeringar i bolag inom specifika sektorer. Skandia Fonder anser att de bolag som väljs bort har en affärsidé som inte ligger i linje med en hållbar utveckling. Beslutet att välja bort dessa typer av investeringar bidrar till hanteringen av finansiella hållbarhetsrisker som är relaterade till de sektorernas verksamheter.

Vidare bidrar detta till att investeringen löper en minskad risk att skapa potentiella negativa konsekvenser för klimat, hälsa och andra hållbarhetsfaktorer.

Inom Skandia Fonder bedrivs detta arbete på två nivåer – på en grundläggande nivå i fonder som investerar ansvarsfullt samt på en utökad nivå i fonder med särskilda hållbarhetskriterier.

Skandia Fonders ställningstaganden om vissa sektorer med särskilda hållbarhetsrisker samt uteslutna bolag finns på Skandia Fonders hemsida (www.skandia.se/fonder).

I de fall fondernas innehav är indirekta kan exkluderingar i enlighet med denna policy inte alltid garanteras. Skandia Fonder arbetar dock aktivt för att hitta lösningar för detta.

5.2.1 Fonder som investerar ansvarsfullt

- **Tobak:** Med anledning av de negativa hälsoeffekterna investerar inte Skandia Fonder i bolag som producerar tobak.
- **Kontroversiella vapen:**
 - Skandia Fonder investerar inte i bolag som utvecklar, producerar, underhåller eller distribuerar komponenter eller system specifikt utvecklade för kärnvapen,
 - klustervapen, landminor, kemiska vapen eller biologiska vapen, i enlighet med respektive FN konvention för respektive produktgrupper⁶.
- **Fossila bränslen** Skandia Fonder investerar inte i bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från utvinning av kol för energiändamål. Skandia Fonders målsättning är att successivt även minska exponeringen mot bolag som utvinnet olja och gas, samt kraftproducenter med en hög andel fossila bränslen i sin energimix. Vi väljer då successivt bort bolag som inte visar tillräcklig vilja eller förmåga att ställa om sin verksamhet i linje med Parisavtalets mål.
- **Cannabis:** Skandia Fonder investerar inte i bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från produktion eller distribution av cannabis för rekreativ användning. Vidare har Skandia Fonder en restriktiv hållning till bolag involverade i cannabis för medicinskt bruk. Skandia Fonders ställningstagande grundar sig i att cannabisanvändning riskerar att leda till missbruk eller beroende med negativa hälsoeffekter som följd.

⁶ FN:s konvention om klusterammunition (Oslo, 2010),

FN:s konvention om förbud mot användning, lagring, produktion och överföring av antipersonella minor (truppminor) och deras förstöring (Ottawa, 1999),

FN:s om förbud mot utveckling, framställning och lagring av bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen samt om deras förstöring (London, Moskva och Washington, 1975),

FN:s konvention om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (Paris, New York, 1997).

5.2.2 Fonder med särskilda hållbarhetskriterier

Utöver ovanstående sektorer utesluts investeringar inom nedan sektorer i fonder med särskilda hållbarhetskriterier.

- **Konventionella vapen:** Bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från produktion eller utveckling av konventionella vapen samt bolag vars omsättning till 25 procent eller mer kommer från produktion eller utveckling av produkter/tjänster med militär tillämpning.
- **Fossila bränslen:** Bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från utvinning, raffinering eller kraftgenerering av fossila bränslen (definierat som kol, olja, gas) samt bolag vars omsättning till 50 procent eller mer kommer stödjande teknologi och tjänster till utvinning av fossila bränslen.

Avvikelse från uteslutna investeringar för fossila bränslen kan accepteras om ett bolag uppfyller våra kriterier för omställningsbolag. Med omställningsbolag avses att bolaget har ett tydligt åtagande i linje med en global uppvärmning på högst 2°C, bolagets energimix består till stor del av förnybara källor eller att koldioxidintensiteten är linjerad med Parisavtalets klimatscenarier.

5.3 Skandia Fonders ställningstagande om staters hantering av grundläggande hållbarhetsfrågor

Skandia Fonder vill endast investera i länder som vi bedömer bidrar till en hållbar utveckling. Därför investerar Skandia Fonder inte i statsobligationer utfärdade av stater som inte ansluter sig till grundläggande demokratiska principer, som systematiskt och allvarligt kränker mänskliga rättigheter eller där korruptionen är utbredd på en central nivå. Skandia Fonders exkluderingsbeslut vägleds av bedömningar från utvalda officiella källor, däribland Regeringskansliets sanktionslista.

Skandia Fonders ställningstaganden kring statsobligationer preciseras mer utförligt på Skandia Fonders hemsida (www.skandia.se/fonder).

5.4 Skandia Fonder för dialog

5.4.1 Direktägda aktier och skuldinstrument

Skandia Fonder vill i dialog med bolagen påverka dem till att komma tillrätta med eventuella brister i hållbarhetsarbetet och förbättra sitt förebyggande arbete med miljö, sociala aspekter, affärsetik och bolagsstyrning. Även bolagens styrelser ska arbeta aktivt med de hållbarhetsfrågor som är relevanta för bolagen.

5.4.2 Indirekt ägande

I de fall Skandia Fonder har ägarintressen i bolag via investeringsfonder adresserar vi eventuella brister i bolagens och andra emittenters hållbarhetsarbete med fondens förvaltare i syfte att utveckla förvaltarens processer för att identifiera och hantera hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter i förvaltningen. Våra dialoger med kapitalförvaltare syftar även till att uppmuntra dessa att anta ett proaktivt förhållningssätt till att integrera hållbarhetsaspekter i förvaltningen.

5.5 Skandia Fonders principer för bolagsstyrning i noterade aktiebolag

Skandia Fonder anser att självreglering av den svenska aktiemarknaden är en bra grund för att utveckla aktiemarknaden. Det är särskilt angeläget att bidra till att vidmakthålla respekten för aktiemarknadsbolagens beslutsordning med tydliga skillnader mellan ägarnas, styrelsens och ledningens uppgifter och funktioner, samt att värna om styrelsens kollektiva beslutsmodell.

Skandia Fonder följer Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") vid sitt agerande i förhållande till aktiemarknadsbolagen. Koden bygger på principen "följ eller förklara", vilket innebär att ett bolag kan avvika från enskilda regler om bolaget redovisar skälen till avvikelsen. Vidare följer Skandia Fonder även Fondbolagens förenings "Svensk kod för fondbolag" och "Riktlinjer för fondbolagens aktieägarengagemang."

Punkterna nedan ska ses som Skandia Fonders tillägg till, eller ställningstaganden inom ramen för, Kodens bestämmelser. Skandia Fonders principer för aktieägarengagemang preciseras mer utförligt på Skandia Fonders hemsida (www.skandia.se/fonder).

5.5.1 Valberedningar och nomineringar

En väl fungerande styrelserekryteringsprocess är en viktig del av ägarstyrningsarbetet och Skandia Fonder deltar i valberedningsarbetet i de bolag där innehavet berättigar till det. Skandia Fonder förordar att bolagsstämman i normalfallet anger utifrån vilka kriterier valberedningens ledamöter ska utses. En valberedning som speglar det aktuella ägandet i bolaget är att föredra framför en valberedning som väljs vid bolagsstämman. Styrelsens ordförande bör inte vara ledamot i valberedningen, så vida inte denne är representant för ägare. Styrelsens ordförande bör istället adjungeras till valberedningens möten i de situationer det bedöms lämpligt. En konstituerad valberedning ska verka tills nästa valberedning utses. Styrelsens revisionsutskott ska biträda valberedningen i stor utsträckning med att upprätta förslag till revisorsval. Skandia Fonder anser att processen för upphandling av revisionstjänster bör godkännas av valberedningen. Valberedningen bör ges möjlighet att träffa revisorerna.

Styrelseledamöter bör äga aktier i bolaget. Styrelsen är tillsatt på aktieägarnas mandat. Alla styrelsefrågor ska hanteras utifrån den befintliga ägarkretsens perspektiv.

Om en anställd i Skandia Fonder nomineras till styrelseledamot i ett aktiemarknadsbolag ska nomineringen godkännas av Skandia Fonders styrelse.

5.5.2 Ersättning till ledande befattningshavare

Aktierelaterade incitamentsprogram och eventuella rörliga ersättningar bör sträva efter att programmen bidrar till att ledningen och de anställda i bolaget söker skapa långsiktiga aktieägarvärden. Styrelsen ska se till att incitamentsstrukturen i bolagen optimeras utifrån ett ägarperspektiv som även är långsiktigt. Kostnader för program och eventuell utspädning ska jämföras med andra ersättningsformer. Incitamentsprogrammen ska utformas så att bolagsledningens intressen är gemensamma med ägarnas. Principerna för rörliga ersättningar bör innefatta en begränsning av kostnaden.

5.5.3 Emissioner och emissionsmandat

Skandia Fonder anser att bolagsstämman endast i undantagsfall bör ge generella emissionsmandat till styrelsen samt i begränsad omfattning. Kontanta- och kvittningsemissionsmandat bör tydligt ange syfte och mottagare. Det är särskilt angeläget att styrelsen ser till att ett användande gynnar den befintliga

ägarkretsen. Vid nyemission i aktiemarknadsbolag bör befintliga ägare äga företräde. Avsteg från principen bör ske i yttersta undantagsfall och ska då särskilt motiveras.

5.5.4 Bud och förvärv

Vid budsituationer ska styrelsen verka utifrån de befintliga ägarnas perspektiv genom hela processen. Vidare ska styrelsen försäkra sig om att budgivaren inte ger några löften till ledning eller styrelse förrän befintliga ägare accepterat erbjudandet. Även om ett bolag har aktier med olika rösträtt ska principen om likabehandling gälla vid budsituationen, d.v.s. Skandia Fonder anser inte att det ska förekomma någon budpremie för olika aktieslag. Principen en aktie, en röst är att föredra.

5.5.5 Hållbarhetsrelaterade frågor

I röstning på bolagsstämmor och relaterade bolagsstyrningsaktiviteter vägleds Skandia Fonders arbete av målet att främja långsiktiga aktieägarvärden med hänsyn till sociala, miljömässiga och bolagsstyrningsrelaterade hållbarhetsfrågor. I det arbetet beaktar vi bland annat bolagets marknadsförutsättningar, branschjämförelser samt eventuella identifierade hållbarhetsbrister. Skandias ställningstaganden i specifika frågor preciseras mer utförligt på skandia.se

5.6 Rösta på bolagsstämmor

När Skandia Fonder utövar rösträtt vid en bolagsstämma ska andelsägarnas bästa sättas i första rummet. Detta innebär att deltagandet i röstningen inte får gynna någon annan part eller en enskild andelsägare eller en enskild grupp av andelsägare till nackdel för övriga andelsägare.

När Skandia Fonder utövar rösträtt på bolagsstämmor, instrueras den person som företräder fonderna, om hur röstningen ska gå till. Efter stämman återrapporteras utfallet till Skandia Fonder där det dokumenteras.

Skandia Fonder utövar rösträtter i följande fall:

- a. Skandia Fonders fonder äger sammanlagt över 1 % av bolagets marknadsvärde.
- b. Bolaget utgör ett av de tio största innehaven i Skandia Fonders fonder (sammanlagt).
- c. Efter särskilt beslut, t.ex. motiverat av att Skandia Fonder anser att bolaget brutit mot Skandia Fonders regler för ägarstyrning eller denna policy.

Skandia Fonder bevakar relevanta företagshändelser och bolagsstämmor i bolagen genom uppdrag till tredje part (både inom och utom Skandiakoncernen). Analys av stämmoförslag och liknande utförs både av Skandia Fonder och tredje part (både inom och utom Skandiakoncernen).

5.7 Skandia fonders ägarinflytande via skuldinstrument

Skandia Fonder kan även ha ägarintressen i aktiebolag via placeringar i skuldinstrument. Vid förändringar i exempelvis bolagens kapitalstruktur och större verksamhetsförändringar kan Skandia Fonder nyttja sina rättigheter som ges av lånevillkoret och genom att verka för ett aktivt ägarinflytande verka för att säkerställa långsiktiga värden.

5.8 Samverkan med andra

Skandia Fonder är genom fonderna en relativt liten ägare av det samlade kapitalet i Sverige och internationellt. Möjligheten att påverka kommer därför, i de flesta fall, att vara störst genom samverkan med andra ägare. Skandia Fonder ska samverka med andra ägare om Skandia Fonder bedömer att det gynnar fondernas andelsägare och att det främjar ett effektivt ägarutövande.

5.9 Intressekonfliktshantering

Reglerna kring ägarstyrning för bolag som driver verksamhet enligt LVF respektive LAIF är olika formulerade, men grundtanken är densamma – andelsägarna företräds av Skandia Fonder i alla frågor som rör en fond som förvaltas av Skandia Fonder. Skandia Fonder ska härvid handla uteslutande i fondernas och andelsägarnas intresse. Detta innebär att Skandia Fonder i ägarfrågor ska agera med syftet att uppnå bästa möjliga avkastning för andelsägarna i enlighet med fondens placeringsinriktning, mål och riskprofil. Med andra ord måste andra intressen hos exempelvis Skandia Fonder eller närstående bolag vika vid eventuella intressekonflikter.

Skandia Fonder har en löpande process för att identifiera och hantera intressekonflikter, vilket innebär att Bolaget säkerställer att andelsägare inte missgynnas på bekostnad av andra intressenter.

Skandia Fonders styrelse har antagit särskilda interna regler för hantering av intressekonflikter.

6 Information om tillämpningen av policyn

Skandia Fonder informerar om hur denna policy tillämpas samt hur hållbarhetsfaktorer och hållbarhetsrisker hanteras i förvaltningen. Effekterna av arbetet med att tillämpa policyn ska mätas, följas upp och rapporteras regelbundet. Metoderna för det ska vara ändamålsenliga samt utvecklas successivt för att möta regelverkskrav och våra egna ambitioner om transparens. VD beslutar om hur policyn implementeras, och återskärnar regelbundet till styrelsen. Informationen finns tillgänglig på Skandia Fonders hemsida. (www.skandia.se/fonder), bland annat i fondernas informationsbroschyrer, årsberättelser, årsredovisning samt utfört påverkansarbete, inklusive hur vi utövat vårt aktieägarengagemang. En del av arbetet med ansvarsfulla investeringar beskrivs i Skandias årliga hållbarhetsrapport.